

De op het mailadres radarstations@mindef.nl ingekomen vragen staan voor zover mogelijk hieronder beantwoord. Een aantal vragen is direct gerelateerd aan een van de twee onderzoeken (onderzoek naar Alternatieve Locaties en onderzoek naar Cumulatieve Effecten). Die vragen worden in of bij die onderzoeken beantwoord.

Effecten van radar

Vraag 1

Vanwege hoge automatisering binnen de melkveehouderij met melkrobots en draadloze activiteit meters enz., zou ik graag onderzocht willen hebben of het radarstation hier invloed op heeft. Evenals invloed op het gedrag van dieren. Misschien is hier al wat van bekend vanuit de huidige radar die in het noorden staat.

Antwoord 1

Apparatuur, dus ook uw installaties, moet voldoende bestand zijn tegen radiofrequente velden van zenders, waaronder de radarzender. Hiervoor geldt de EMC richtlijn 2014/30/EU. In deze richtlijn staat onder meer het volgende:

Uitrusting moet, rekening houdende met de stand van de techniek, zodanig zijn ontworpen en vervaardigd dat wordt gegarandeerd dat:

! de opgewekte elektromagnetische verstoringen het niveau niet overschrijden waarboven radio- en telecommunicatieapparatuur en andere uitrusting niet meer overeenkomstig hun bestemming kunnen functioneren;

! zij een zodanig niveau van ongevoeligheid voor de bij normaal gebruik te verwachten elektromagnetische verstoringen bezit dat zij zonder onaanvaardbare verslechtering van het beoogd gebruik kan functioneren.

Vooraf dat laatste is in relatie met uw vraag belangrijk.

Indien er toch sprake van een beïnvloeding is, dan kunt u gebruik maken van de Regeling storingsmeldingen, zie <https://wetten.overheid.nl/BWBR0026550/2016-12-28>. De betreffende installatie moet dan natuurlijk wel aan deze EMC richtlijn voldoen.

De nieuwe radar voor de locatie Wier is nog niet op de toren geplaatst, dus op dit moment hebben we nog geen ervaringen opgedaan. Van de oude radar zijn van omliggende boerderijen geen klachten over problemen met installaties bekend, waarbij wel opgemerkt moet worden dat rond Wier voornamelijk landbouwgebied ligt.

Vraag 2

Ik las een artikel over koeien die mogelijk last kregen van straling veroorzaakt door 5G. Deze straling behoort net als de radar tot hoog-frequente straling.

<https://www.melkvee.nl/artikel/191780-koeien-in-paniek-mogelijk-door-testen-5g-netwerk/>
Kunnen jullie in het onderzoek de invloed op de koeien meenemen die ook in de directe nabije omgeving van de radar staan?

Antwoord 2

Een literatuurscan heeft geen bruikbare wetenschappelijke publicaties opgeleverd waarin wordt aangetoond dat het welbevinden van koeien verstoord wordt door 5G of Radars.

Defensie heeft TNO gevraagd in het onderzoek te bezien of het mogelijk is hier iets over te zeggen.

Vraag 3

Herwijnen heeft al jaren een opvanglocatie voor ooievaars. Het is een prachtig gezicht om deze ooievaars boven Herwijnen te zien rondcirkelen. De laatste tijd zaten de ooievaars vooral in de polder in de buurt van de radar omdat daar veel muizen zaten.

Ik maak mij zorgen over de invloed van de extra radarstraling die het inwendig kompas van de trekvogels lam kunnen leggen. Ze trekken in het najaar altijd weg naar het zuiden van Europa en komen in het voorjaar weer terug.

<https://www.volkskrant.nl/wetenschap/trekvogels-raken-in-de-war-van-zwakke-radiogolven~bc81b72c/>

Kunnen jullie in het onderzoek de invloed op trekvogels in Herwijnen zoals de ooievaar meenemen die ook in de directe omgeving van de radar rondvliegen?

Antwoord 3

Defensie heeft TNO gevraagd in het onderzoek te bezien of het mogelijk is hier iets over te zeggen.

Vraag 4

Het gaat slecht met de insecten in Nederland. Insecten zoals bijen zijn belangrijk voor het ecosysteem en de bio diversiteit. De laatste 27 jaar zijn bepaalde insectengroepen met 75% afgenomen; dit zou volgens eerder onderzoek verwijtbaar kunnen zijn aan toename van elektromagnetische straling.

<http://stralingsleed.nl/blog/draadloos-gebruik-is-mogelijk-schadelijk-voor-flora-en-fauna/>

Kunnen jullie in het onderzoek meenemen dat de extra radarstraling geen negatieve effecten heeft op allerlei dieren en insecten?

Antwoord 4

Defensie heeft TNO gevraagd in het onderzoek te bezien of het mogelijk is hier iets over te zeggen.

Vraag 5

Kunnen jullie aantonen welke *recente* onderzoeken naar gevolgen van cumulatieve straling voor de gezondheid worden gedaan?

Antwoord 5

Op dit moment wordt door TNO onderzoek gedaan naar de gevolgen van cumulatieve straling in relatie tot de nieuwe radar. In dit onderzoek worden de resultaten van diverse wetenschappelijke onderzoeken en instituten gebruikt. Het rapport van dit onderzoek wordt dit jaar verwacht en zal op de website www.defensie.nl/onderwerpen/radarstations worden gedeeld. Bovendien zal dit rapport in een nog te plannen informatieavond worden toegelicht.

Vraag 6

Wij wonen (woonadres om privacy redenen verwijderd) in Herwijnen sinds 2000. In de eerste jaren hoorden wij op onze elektronische apparatuur (radio, tv, telefoon, computer, stereo-installatie) steeds een zoemend geluid dat synchroon liep met het draaien van de radartoren. Toen deze radar werd uitgeschakeld verdween bij ons het irritante zoemgeluid. Wij willen voorkomen dat er nu opnieuw storende zoemgeluiden te horen zullen zijn. We weten niet of andere bewoners hiervan ook last hebben gehad en al hebben aangemeld. Maar wel het

dringende verzoek hier ook aandacht aan te besteden bij de afwegingen over de locatie van de radartoren.

Antwoord 6

Apparatuur, dus ook uw installaties, moet voldoende bestand zijn tegen radiofrequente velden van zenders, waaronder de radarzender. Hiervoor geldt de EMC richtlijn 2014/30/EU. In deze richtlijn staat onder meer het volgende:

Uitrusting moet, rekening houdende met de stand van de techniek, zodanig zijn ontworpen en vervaardigd dat wordt gegarandeerd dat:

! de opgewekte elektromagnetische verstoringen het niveau niet overschrijden waarboven radio- en telecommunicatieapparatuur en andere uitrusting niet meer overeenkomstig hun bestemming kunnen functioneren;

! zij een zodanig niveau van ongevoeligheid voor de bij normaal gebruik te verwachten elektromagnetische verstoringen bezit dat zij zonder onaanvaardbare verslechtering van het beoogd gebruik kan functioneren.

Vooraf dat laatste is in relatie met uw vraag belangrijk.

Indien er toch sprake van een beïnvloeding is, dan kunt u gebruik maken van de Regeling storingsmeldingen, zie <https://wetten.overheid.nl/BWBR0026550/2016-12-28>. De betreffende installatie moet dan natuurlijk wel aan deze EMC richtlijn voldoen.

Vraag 7

Ook bij een lagere dosering op lange termijn is er onzekerheid over de gezondheidsrisico's. Het risico van biologische en neurologische effecten kan niet worden uitgesloten. Heel veel onderzoek vindt momenteel nog plaats. Defensie heeft er geen belang bij een radar te plaatsen die niet veilig is. Daar mogen we gelukkig op vertrouwen. Indien er 20 jaar geleden meer bekend was geweest over de gevaren van Chroom-6 of asbest had Defensie of de Overheid hier ook andere maatregelen genomen. Toen waren er geen overtuigende bewijzen dat die ongezond zou zijn.

- a) Hoe kunnen de lange termijn effecten worden meegenomen in een aanvullend onderzoek?
- b) Valt uit te sluiten dat er op lange termijn geen gevaar voor de volksgezondheid ontstaat?

Antwoord 7

Defensie heeft TNO opdracht gegeven voor een aanvullend onderzoek naar de zogeheten cumulatieve gezondheidseffecten van de radar (zie ook [Defensie.nl/Onderwerpen/Radarstations](https://defensie.nl/Onderwerpen/Radarstations), onder gezondheidseffecten radarstations). Beantwoording vindt plaats in samenhang met het onderzoek naar cumulatieve effecten.

Vraag 8

Nederland hanteert voor laag frequente straling zoals hoogspanningsmasten het zogenaamde voorzorgsprincipe vanwege aanwijzingen dat dit bijvoorbeeld kan leiden tot kinderleukemie en wacht niet af tot schadelijke effecten voor de volksgezondheid echt wetenschappelijk kunnen worden verklaard. Waarom wordt bij hoog frequente straling zoals de 3G, 4G, 5G zendmasten en radarinstallaties waar ook diverse verontrustende aanwijzingen zijn, ook niet het voorzorgsprincipe gehanteerd?

Antwoord 8

In het onderzoek van TNO naar de gezondheidseffecten van de radar zal aandacht besteden aan het ALARA (voorzorg)principe. Het ALARA principe (een acroniem van as low as reasonably achievable, 'zo laag als redelijkerwijze uitvoerbaar is') is een term uit de stralingsbescherming. Het ALARA principe houdt in dat bestraling van mensen, dieren, planten en goederen zoveel als redelijkerwijs mogelijk is, wordt beperkt.

Vraag 9

Nederland loopt op veel terreinen voorop, maar niet op de regelgeving m.b.t. de toelaatbaarheid van hoog frequente straling. Een onderzoek van het RIVM laat zien dat Nederland de waarden veel soepeler hanteert conform ICNIRP, dus een hoger niveau van straling toelaat. Landen om ons heen zoals België, Zwitserland, Italië etc zijn veel strenger met hoog frequente straling.

Waarom wordt door Defensie hier geen voorzorgsprincipe gehanteerd en gaat men hier niet uit van een strengere norm van max. 6V/m?

Antwoord 9

Defensie heeft TNO opdracht gegeven voor een aanvullend onderzoek naar de zogeheten cumulatieve gezondheidseffecten van de radar (zie ook [Defensie.nl/Onderwerpen/Radarstations](https://defensie.nl/Onderwerpen/Radarstations), onder gezondheidseffecten radarstations). Beantwoording vindt plaats in samenhang met het onderzoek naar cumulatieve effecten.

Vraag 10

De biologische- en neurologische effecten van hoog frequente straling op het menselijk lichaam worden de A-thermische effecten genoemd. Vanuit diverse onderzoeken geven mensen echter aan klachten te hebben, die niet onder de thermische gevolgen (opwarming van het lichaam) vallen zoals concentratieproblemen, slapeloosheid, spierpijn en spierkrampen, hoofdpijn, duizeligheid, oorsuizingen, hartkloppingen, verhoogde bloeddruk, brandende huid, oogproblemen, zoals wazig zien, depressies. Kunt u uitsluiten dat deze gevolgen niet zullen ontstaan bij gebruik van de Defensieradar?

Antwoord 10

Defensie heeft TNO opdracht gegeven voor een aanvullend onderzoek naar de zogeheten cumulatieve gezondheidseffecten van de radar (zie ook [Defensie.nl/Onderwerpen/Radarstations](https://defensie.nl/Onderwerpen/Radarstations), onder gezondheidseffecten radarstations). Beantwoording vindt plaats in samenhang met het onderzoek naar cumulatieve effecten.

Vraag 11

Hoe worden mogelijke gezondheidsklachten gemonitord?

Antwoord 11

Defensie zal in overleg met de GGD treden om te zien of monitoring mogelijk is.

Vraag 12

We maken ons zorgen om de optelling van alle stralingsbronnen van de KNMI radar, Defensieradar, scheepvaart, Telecom-industrie. Wie is er in de toekomst verantwoordelijk voor mogelijke ontstane gezondheidsschade door hoog frequente straling? Defensie? KNMI? de scheepvaart? de Telecom industrie? West Betuwe of de landelijke overheid?

Antwoord 12

Defensie heeft TNO opdracht gegeven voor een aanvullend onderzoek naar de zogeheten cumulatieve gezondheidseffecten van de radar (zie ook Defensie.nl/Onderwerpen/Radarstations, onder gezondheidseffecten radarstations). Beantwoording vindt plaats in samenhang met het onderzoek naar cumulatieve effecten.

Vraag 13

Het militaire radarstation valt in de zwaarste milieucategorie, klasse 6. Hiervoor geldt een veilige afstand van 1.500 meter. Het dorp ligt op ca. 800 meter afstand en enkele boerderijen binnen 300 meter. Wat betekent dat in de toekomst als de radar er zou staan? Wat zijn de beperkingen voor de leefomgeving indien deze radar wordt geplaatst? Worden ook bepaalde wegen afgesloten?

Antwoord 13

Voor activiteiten die vallen onder milieucategorie 6 geldt voor het aspect externe veiligheid, ook wel geduid als 'gevaar', de grootste richtafstand, namelijk een richtafstand van 1500 meter ten opzichte van de dichtstbijzijnde gevoelige milieubestemming. Ligt een gevoelige bestemming binnen de richtafstand, dan is een verdere motivering nodig om aan te tonen dat de realisatie van de activiteit inpasbaar is. Van een richtafstand kan dus worden afgeweken indien dit voldoende is onderbouwd met onderzoek.

'Gevaar' betreft volgens de VNG-brochure alle gevaaraspecten, inclusief brandgevaar en stofexplosies. Bij het in gebruik hebben van de militaire radarinstallatie wordt niet gewerkt met gevaarlijke stoffen. Dit in tegenstelling tot andere (bedrijfs)activiteiten die in milieucategorie 6 vallen, zoals olieraffinaderijen. Gevaren voor de omgeving door brand, explosies of een gifwolk van gevaarlijke stoffen zijn evenmin aan de orde bij het in gebruik hebben van de militaire radarinstallatie. Voor wat betreft het aspect elektromagnetische velden kan in dit geval gemotiveerd van de richtafstand worden afgeweken. Hiervoor is bij het gebruik van de militaire radarinstallatie de waarborging van de blootstellingslimieten voor elektromagnetische straling van belang. De radarinstallatie mag de in Nederland geldende blootstellingslimieten, die door de *International Commission on Non-Ionizing Radiation Protection* (ICNIRP) is bepaald, niet overschrijden. Nederland hanteert deze limieten op advies van de Raad van de Europese Unie. Bij het vaststellen van deze limieten houdt de ICNIRP door het toepassen van een veiligheidsfactor rekening met kwetsbare groepen als kinderen, zwangere vrouwen, ouderen en zieken. Defensie heeft TNO opdracht gegeven voor een aanvullend onderzoek naar de zogeheten cumulatieve gezondheidseffecten van de radar (zie ook Defensie.nl/Onderwerpen/Radarstations, onder gezondheidseffecten radarstations). Verdere beantwoording vindt plaats in samenhang met het onderzoek naar cumulatieve effecten.

Vraag 14

Herwijnen is een landelijke gemeente in een rivierengebied waarin tientallen ballonvaarten per jaar plaatsvinden. Is het gevaarlijk dat deze ballonvaarten in de buurt of boven de radar plaatsvinden? Of worden deze ballonvaarten verboden?

Antwoord 14

Voor ballonvaarten gelden geen bijzondere regels rond al bestaande radarsystemen. Voor de eventuele radar in Herwijnen zal dit ook niet gelden. Luchtballonnen dienen zich net als al het luchtverkeer dat op zicht vliegt, te houden aan standaard regelgeving met betrekking tot *Obstacle Clearance*. De regelgeving schrijft voor dat een vlucht op zicht over dichtbevolkte gebieden en steden een hoogte van minimaal 300 meter boven het hoogste obstakel binnen een straal van 600 meter moet aanhouden en overal anders een hoogte van 150 meter boven grond of water, of boven een obstakel in een straal van 150 meter van het hoogste obstakel.

Vraag 15

Ziekten veroorzaakt door continue lange termijn niet-ioniserende straling (waaronder mobiele telefoons) worden uitgesloten van dekking, geeft verzekeringsmaatschappij Lloyds aan. Is het bij Defensie bekend dat diverse verzekeringsmaatschappijen de gezondheidsschade veroorzaakt door elektro magnetische straling al uitsluiten in hun clausules?

Antwoord 15

Het is nog niet mogelijk deze vraag te beantwoorden. Zodra Defensie hiervan een helder beeld heeft wordt het antwoord gepubliceerd.

Vraag 16

In Herwijnen zijn 7 ALS gevallen bekend. Dit op 2600 inwoners terwijl er 1500 ALS gevallen in Nederland zijn met 17,2 miljoen inwoners. Je praat hier niet over tientallen procenten maar over een factor van ruim 30x zoveel. Kunt u bevestigen dat de kans op het krijgen van ALS door hoog frequente straling kan worden uitgesloten?

Antwoord 16

Defensie heeft TNO opdracht gegeven voor een aanvullend onderzoek naar de zogeheten cumulatieve gezondheidseffecten van de radar (zie ook Defensie.nl/Onderwerpen/Radarstations, onder gezondheidseffecten radarstations). In het lopende TNO onderzoek zal aandacht worden besteed aan de kennis die er op dit moment is over de relatie tussen ALS en hoogfrequente straling. Beantwoording vindt plaats in samenhang met het onderzoek naar cumulatieve effecten.

Vraag 17

Defensie geeft aan voor de locatie Herwijnen dat er al een radarstation voor de luchtvaart in Herwijnen stond tot 2012. Feit is dat er namelijk twee stonden waarvan 1 altijd reserve. Nu is 1 radar terrein in gebruik als KNMI radar. We vinden het buitenproportioneel als de 2e zeer sterke Defensie radar ook in gebruik gaat. Bewoners hebben zelf moeten constateren dat deze radar zelfs op 2.000 km afstand objecten kan aanstralen, dus ver buiten de Nederlandse grens.

Vraag 18

Wist Defensie dat van de twee voormalige radarstations er 1 operationeel en 1 reserve (dus niet operationeel) was?

Antwoord Vragen 17 en 18

Uit navraag bij LVNL (Luchtverkeersleiding Nederland) dat er zogeheten primary en secondary surveillance radars gebruikt. Het woord secondary duidt niet op reserve maar op de functionaliteit van het systeem. Een nadere toelichting hierover wordt in de downloadssectie gepubliceerd.

Vraag 19

Waarom heeft Defensie niet open gecommuniceerd tijdens de informatie bijeenkomsten dat de radar een zeer sterk vermogen heeft om 2.000 km ver te kijken?

Antwoord 19

Een veilige werking van de radar door te voldoen aan de geldende normen is voor Defensie het uitgangspunt. Dit geldt voor alle radars die wij hebben, zowel die voor de korte als de lange afstand. Defensie heeft TNO opdracht gegeven voor een aanvullend onderzoek naar de zogeheten cumulatieve gezondheidseffecten van de radar (zie ook [Defensie.nl/Onderwerpen/Radarstations](https://defensie.nl/Onderwerpen/Radarstations), onder gezondheidseffecten radarstations). Daarbij wordt ook het vermogen van de radar meegenomen.

Vraag 20

Er wordt gesproken over de bewaking van het luchtruim en het begeleiden van militaire luchtoperaties in nationale oefengebieden. Naast de gezondheidsrisico's, vragen we wat de overlast zal gaan worden door het oefenen met straks de (35 + 9) F35 gevechtsvliegtuigen die moeilijk door een radar kunnen worden gedetecteerd. De radar zal dan vermoedelijk ook vooral in de sterke sturing mode gebruikt gaan worden met piekbelasting. We verwachten ook overlast te krijgen met diverse radar oefeningen in ons woongebied.

Antwoord 20

Voor het oefenen met militaire vliegtuigen, zoals de F-16 en de F-35, zijn in Nederland speciale oefengebieden in het luchtruim aangewezen. De bestaande oefengebieden zullen niet wijzigen doordat de radar op een andere locatie komt te staan. De vluchten tussen de vliegvelden en de oefengebieden veranderen daardoor ook niet. Het oefenen met F-16's en F-35's is geen aanleiding om van de rotating naar de sturing modus om te schakelen

Vraag 21

Hoe vaak vinden er oefeningen plaats in combinatie met de radar?

Antwoord 21

De radar wordt 24/7 gebruikt voor het bewaken van het Nederlandse luchtruim. Daarnaast worden de dagelijkse oefeningen van de Luchtmacht ondersteund, maar omdat de radar toch al draait in verband met zijn bewakingstaak, heeft dit geen impact op het gebruik van de radar.

Vraag 22

Gaat de sterke sturing mode gebruikt worden bij oefeningen?

Vraag 23

Zo ja, in welke richting gaat de sturing mode gebruikt worden?

Antwoord Vragen 22 en 23

De 'staring mode' wordt gebruikt voor het onderkennen van objecten in de ruimte, er wordt geen specifieke richting voorzien.

RCR - procedure

Vraag 24

Het feit dat Defensie vooraf heeft aangegeven dat wanneer de gemeenteraad Lingewaal (West Betuwe) tegen zou stemmen, dit een belangrijk signaal zou zijn en ze de beslissing niet zou doordrukken, pleit niet voor een hoge urgentie van nationaal belang.

<https://www.ad.nl/rivierenland/defensie-bouw-radatoren-herwijnen-wordt-niet-doorgedrukt-als-gemeente-niet-akkoord-gaat-af5c6115/>

Waarom wordt nu toch de Rijkscoördinatieregeling ingezet om dit alsnog af te dwingen?

Antwoord 24

Het is nooit de insteek van Defensie geweest om dit project erdoor te drukken met behulp van juridische middelen. Defensie is in goed overleg, en vanaf het begin samen met de gemeente aan het de bestemmingplanwijziging begonnen. Maar nadat in oktober 2018 de situatie ontstond dat de gemeenteraad het gemeentelijke ontwerpbestemmingsplan niet wilde vaststellen heeft Defensie ervoor gekozen om een verzoek in te dienen om toestemming om de Rijkscoördinatieregeling te mogen toepassen.

Instellen protocol

Vraag 25

Als er problemen komen na het opstarten van de radar er een protocol klaar ligt om eventueel bepaalde oorzaken uit te sluiten?

Vraag 26

Wanneer er problemen komen met het vee of de apparatuur en er dan nog contact gelegd moet worden met het ministerie van defensie kan onze bedrijfsvoering al te lang stilliggen, wat met levend vee niet gewenst is.

Vraag 27

Concreet lijkt het mij dan ook verstandig om **vooraf afspraken** te maken met het ministerie van defensie wie het aanspreek punt is bij eventuele problemen zodat een **oplossingsprotocol** in werking gezet kan worden op zeer korte termijn, zodat het dierwelzijn geborgd blijft. Door goede communicatie en overleg kan dan ook snel worden bepaald of problemen daadwerkelijk afkomstig zijn van de radar.

Antwoord Vragen 25, 26 en 27

Bijzondere procedures die gelden bij en na ingebruikname zullen nog worden ontwikkeld, daarom wordt deze vraag in een later stadium beantwoord.

Locatie

Vraag 28

Broekgraaf 1, Herwijnen. Als deze locatie niet doorgaat kun je het altijd nog aan COA overdoen. Opvang asielzoekers is toch iets waar je niet tegen kan zijn.

Antwoord 28

Stel dat uiteindelijk de locatie aan de Broekgraaf toch niet kan dienen als radarstation en er is geen andere goede invulling voor Defensie voorhanden, dan zal defensie de locatie via het Rijksvastgoedbedrijf afstoten.

Vraag 29

Willen jullie aub verder zoeken naar een locatie waar geen mensen in de directe omgeving wonen?

Antwoord 29

Defensie is op dit moment bezig met het zoeken naar alternatieve locaties. Daarover zal een rapport worden opgesteld.

Vraag 30

Waarom is het in een nationaal park zeer moeilijk om toestemming te krijgen voor het plaatsen van een radarinstallatie? Daar staat toch al een radarinstallatie? De gezondheid van mensen is toch belangrijker dan de gezondheid van flora en fauna?

Antwoord 30

Defensie is op dit moment bezig met het zoeken naar alternatieve locaties. Daarover zal een rapport worden opgesteld waarin nadere informatie zal staan. Het rapport wordt ook online gezet.

Vraag 31

Er is blijkbaar al een zoektocht geweest naar een geschikt terrein en zijn meerdere plekken onderzocht? Welke plekken zijn dat geweest en waarom zijn die afgefallen?

Antwoord 31

Defensie is op dit moment bezig met het zoeken naar alternatieve locaties. Daarover zal een rapport worden opgesteld. Dat rapport zal ook online worden geplaatst.

Vraag 32

De AVRI locatie te onderzoeken in Geldermalsen (gemeente West Betuwe). Hier staat geen andere radar en zijn er geen woonhuizen in de buurt (> 2km), alleen een industrieterrein. Kunnen jullie dit meenemen in het alternatieve locatie onderzoek?

Antwoord 32

Deze locatie zal, zoals elke suggestie, worden meegenomen in het onderzoek.

Vraag 33

In de aanschafnota van de radar van 29 oktober 2014 van minister Hennis Plasschaert is aangegeven dat de radar strategisch verplaatsbaar is en dat deze binnen een maand afgebroken en elders binnen een maand weer opgebouwd kan worden. Kunnen wij dit zien dat er al een alternatieve locatie moet zijn gezien deze eis van de aanschaf?

Antwoord 33

Nee die eis had betrekking op de optie om de radar te kunnen verplaatsen naar een uitzendgebied.

Vraag 34

Waarom kan er niet net als in Wier de nieuwe radartoren naast de oude radar toren in Nieuw-Milligen worden gebouwd? Dan is er toch zeker geen probleem met een zendvergunning?

Antwoord 34

Een gewijzigd dreigingsbeeld, waarin de dreiging van laagvliegende gevechtsvliegtuigen is toegenomen, noodzaakte Defensie om de zuidelijke radar op een andere locatie te plaatsen dan Nieuw Milligen, waar de huidige zuidelijke radar staat opgesteld. De locatie Nieuw Milligen ligt zodanig dat de dekkingsgraad naar het westen wordt verstoord door onder andere de Utrechtse Heuvelrug.

Vraag 35

Waarom heeft Defensie toegestaan dat er plannen voor windmolenparken op Flevoland mogen doorgaan zonder dat de nieuwe locatie(s) al een feit was?

Antwoord 35

Op dit moment kan Defensie voor een aantal windinitiatieven in Flevoland geen definitieve verklaring van geen bezwaar afgeven, met andere woorden Defensie heeft nog geen toestemming gegeven voor deze parken. Defensie zal pas toestemming voor de plannen geven als duidelijk is wanneer de oude radar van Nieuw Milligen kan worden uitgezet. Om die reden is de mogelijke bouw van de windmolenparken in Flevoland afhankelijk van de bouw van een nieuwe radarpost op een andere locatie dan Nieuw Milligen.